MALTA

QORTI CIVILI, PRIM AWLA
MALTA

ONOR. IMHALLEF
CARUANA DEMAJO GIANNINO

Seduta tat-8 ta' Novembru, 2002

Citazzjoni Numru. 10/2000/1

***Fogg Insurance Agencies Ltd* g]an-nom u in rappre\entanza tas-so`jetà estera *Avon Insurance plc* u dina kif surrogata fird-drittijiet ta' l-assikurat tag]ha Ronald Cachia abba\i tal-polza ta' assikurazzjoni tat-tip *comprehensive* u tal-li[i; u l-istess Ronald Cachia**

versus

Michael Borg

Din il-kaw\a hija dwar in`ident tat-triq li se]] fit-3 ta' Frar 1998 fit-telg]a ta' Sa Maison.

l`-`itazzjoni tg]id illi l-in`ident, bejn il-vettura numru RON 595 misjuqa mill-attur Cachia, u l-vettura GVP 149 misjuqa mill-konvenut, se]] bi ]tija tal-konvenut wa]du. Il-karrozza ta' l-attur kellha ]sarat ta' elf sitt mija u sitt liri u sitta u sittin `ente\mu (Lm1,606.66), li g]alihom —]lief g]al]amsa u g]oxrin lira (Lm25) *excess* li]allashom l-attur Cachia — g]amlet tajjeb l-attri`i assikuratri`i ta]t polza ta' assikurazzjoni, u kienet surrogata fid-drittijiet ta' l-attur l-ie]or assikurat mag]ha.

Billi g]alxejn sej]u lill-konvenut biex jag]mel tajjeb g]al dawn id-danni, l-atturi fet]u din il-kaw\a u qeg]din jitolbu illi l-qorti:

1. tg]id illi l-]tija kienet tal-konvenut wa]du;
2. tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-attri`i *Fogg Insurance Agencies Ltd nomine* s-somma ta' elf ]ames mija u wie]ed u tmenin lira u sitta u sittin `ente\mu (Lm1,581.66), jew somma aktar pre`i\a, danni li g]alihom g]amlet tajjeb l-istess attri`i; u
3. tikkundannah i]allas lill-attur Cachia]amsa u g]oxrin lira (Lm25), jew somma aktar pre`i\a, danni li l-attur [arrab b]ala *excess payment*.

Talbu wkoll l-ispejje\, fosthom dawk ta' l-ittra uffi`jali ta' l-1 ta' Frar 1999 u ta' ittra uffi`jali li ntbag]tet lill-Avukat {enerali dak in-nhar tal-pre\entata ta`-`itazzjoni, u l-img]ax mid-data tan-notifika ta' l-ittra uffi`jali ta' l-1 ta' Frar 1999 sa meta jsir il-]las.

Il-konvenut ippre\enta l-e``ezzjonijiet tieg]u tard, u g]alhekk skond provvediment mog]ti fit-8 ta' {unju 2001[1] jitqies li hu kontuma`i. B'dikriet mog]ti fil-25 t'April 2002[2] il-qorti tat lill-konvenut \mien, kif irid l-art. 158(10) tal-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Pro`edura ~ivili, biex jag]mel sottomissjonijiet bil-miktub, i\da lanqas dan ma g]amel il-konvenut.

L-in`ident meritu tal-kaw\a se]] hekk:

Il-konvenut kien nie\el mit-telg]a ta' Sa Maison u, kif wasal fil-liwja fejn hemm l-im]a\en tal-*Maltacom*, billi kien hemm xi \lieq fl-art, tilef il-kontroll tal-karrozza tieg]u u baqa' die]el [ol-]ajt fuq ix-xellug tieg]u. Il-karrozza spi``at angolata, bil-ponta ta' quddiem tax-xellug ma]buta mal-]ajt[3].

Il-konvenut, li hu kuntistabbli u kien b'karrozza tal-pulizija,]are[mill-karrozza u mar biex i`empel lis-superjuri tieg]u biex ig]idilhom x'kien [ralu. Biex g]amel hekk il-karrozza]allieha we]edha, ma]buta kif kienet.

Dak il-]in kien nie\el mill-istess triq l-attur Cachia li, kif ra l-karrozza tal-konvenut ma]buta quddiemu hekk kif dar il-liwja, ipprova jwaqqaf i\da, min]abba \-\lieq, tilef hu wkoll xi

---

1 *Foll*. 22 *et seq.*

2 *Foll.* 28 *et seq.*

3 Ara l-iskizz, *fol.* 45.

ftit il-kontroll tal-vettura tieg]u u baqa' die]el [ol-vettura tal-konvenut[4].

Fil-fehma tal-qorti, g]alkemm il-konvenut naqas meta]alla l-karrozza tieg]u tostakola l-karre[[jata wara liwja, fejn traffiku nie\el minn warajh kellu vi\wali qasira min]abba l-liwja, u kien imissu, l-konvenut, jara li qabel kull]a[a o]ra jag]ti avvi\ tal-perikolu billi jitla' 'l fuq u jwissi lil min ikun nie\el, u mhux imur i`empel qabel ma jkun sab lil ]addie]or biex je]odlu postu, ma jistax jing]ad illi l-]tija kienet g]al kollox tieg]u. Seta' kien wieqaf f'nofs it-triq mhux g]ax ]abat i\da g]ax kien hemm traffiku wieqaf quddiemu; xorta kien ikun ta' ostakolu g]al min ji[i minn warajh u xorta kien isir l-in`ident.

Lanqas ma jista' jing]ad li l-]tija kienet ta' l-attur li qorob lejn liwja b'vi\wali qasira b'velo`ità og]la milli hu xieraq, g]ax lill-attur ma se]]lux li jwaqqaf mhux g]ax kien i[erri wisq i\da min]abba \-\lieq fit-triq.

Fil-fehma tal-qorti, g]alhekk, l-in`ident se]] *in parte* min]abba n-nuqqas tal-konvenut u *in parte* min]abba *casus.* G]alhekk sejra tikkundanna lill-konvenut jag]mel tajjeb biss g]al nofs il-]sara.

B]ala danni l-atturi qeg]din flimkien jitolbu elf sitt mija u sitt liri u sitta u sittin `ente\mu (Lm1,606.66), u i[[ustifikaw din is-somma b'dokumenti esebiti fil-pro`ess[5]. Il-konvenut g]andu jag]mel tajjeb g]an-nofs, li ji[i tmien mija u tliet liri u tlieta u tletin `ente\mu (Lm803.33): seba' mija u disg]in lira u tlieta u tmenin `ente\mu (Lm790.83) lill-assikuratri`i u tnax-il lira u ]amsin `ente\mu (Lm12.50) lill-attur Cachia.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi, wara li tg]id illi l-konvenut g]andu nofs il-]tija g]all-in`ident, u tillikwida d-danni li g]alihom g]andu jag]mel tajjeb fis-somma ta' tmien mija u tliet liri u tlieta u tletin `ente\mu (Lm803.33), tikkundannah i]allas lill-attri`i *Fogg Insurance Agencies Ltd nomine* seba' mija u disg]in lira u tlieta u tmenin `ente\mu (Lm790.83) flimkien ma' l-img]axijiet mitluba fi`-`itazzjoni, u lill-attur Ronald Cachia tnax-il lira u]amsin `ente\mu (Lm12.50) flimkien ma' l-img]axijiet mitluba fi`-`itazzjoni.

---

4 Ara l-*affidavit* ta' l-attur Ronald Cachia ma]luf fid-19 t'April 2002, *fol.* 27.

5 *Foll.* 31 *et seqq.*

L-ispejje\ ta’ l-ittra uffi`jali lill-Avukat {enerali j]allsuhom l-atturi, billi dik l-ittra saret g]alxejn; l-ispejje\ l-o]rajn, ]lief dawk li dwarhom [à ng]atat de`i\joni fil-provvediment tat-8 ta’ {unju 2001, jinqasmu bin-nofs bejn il-partijiet.

Giannino Caruana Demajo | Connie Micallef
Im]allef | Dep. Re[.